

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.740/2020/6.

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Erdei Zoltán ügyvéd,

Az alperes:

Az alperesek képviselője: dr. Bodolai László,

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 2.P.22.158/2020/6.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az képviselő-nek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget, és az államnak, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 84.000 (nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes által szerkesztett **internetes oldal** címen elérhető internetes oldalon **megjelenés dátuma „cikk címe”** címmel jelent meg írás, amely a **hírportál** internetes hírportálon **„cikk címe2”** című írásban megjelent rövid összefoglalóját tartalmazta. Arról adtak hírt, hogy a **társadalmi szervezet (..)** egy a felperessel kapcsolatos ügyben nyert pert. Kötelezték az **költségvetési szervet** tisztázza mi lett a felperes egyik cégének nyújtott állami támogatás sorsa. A felperes és felesége egykori tulajdonában álló cég a **Kft.**, ami már megszűnt. A kiadott adatokból az derült ki, hogy az állam valóban elrendelte több mint egymilliárd forint jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetését, de az igényt a felszámolónak késve jelentette be, így nincs esély a megtérülésre.
- [2] A felperes 2020. július 9-én juttatott el helyreigazítás iránti kérelmet az alperesnek, ami nem vezetett eredményre, ezért a felperes a 2020. július 29-én benyújtott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az eredeti kérelmével megegyező közlemény közzétételére, »HELYREIGAZÍTÁS:
- A „**cikk címe**” című cikkben valótlanul állítottuk, hogy „egymilliárd forint közpénz veszett oda, mert az állam lassan reagált”, alaptalanul tüntettük fel hamis színben azt, hogy a **társadalmi szervezet** által indított per felperes neve személyével kapcsolatos. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes neve semmilyen formában nem volt érintettje a pernek. Valótlanul tüntettük fel hamis színben azt a cikkben, hogy a támogatással érintett cég döntő többségében **felperes neveék** tulajdona. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes neve kívül a cégnek több száz további tulajdonosa van és a cégben meghatározó, irányítást biztosító befolyással nem rendelkezik.”
- Keresetét a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló

2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1)-(2) bekezdésére és 496. § (1) bekezdésére alapította. Álláspontja szerint az alperes a cikkben felperest illetően valótlan tényről közölt és valós tényeket tüntetett fel hamis színben, megalapozatlan tényállításokat híresztelt. A cikk címe azt sugallja, hogy az írás a felperes érintettségével folyó büntetőügyről szól, míg a cikk tartalma a maga egészében és összefüggéseiben azt közvetíti az átlag olvasó felé, mintha a felperesnek a szóban forgó per kapcsán milliárdos tartozása lenne. Az érintett cég valójában nem a felperes, hanem több száz magánszemély és jogi személy tulajdonában áll. Kifejtette, hogy a cikk sérelmezett közlései olyan hamis színben tüntetik fel az említett perben hozott ítéletet, mintha ahhoz a felperesnek bármi köze lenne. A jogalap tekintetében utalt a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára, a PK 13. számú állásfoglalás I. pontjára, a PK 14. számú állásfoglalás I. pontjában foglaltakra, az EJEB 46443/09. számú jogeset (81) bekezdésére, Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (2) bekezdésében foglaltakra, valamint a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.746/2010/2. számú jogerős ítéletében foglaltakra.

- [3] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Az első kifogásolt közléssel - a cikk címével - kapcsolatban előadta, hogy az nem a felperes személyére, hanem a magyar állami szervekkel mulasztására vonatkozik, azzal kapcsolatban fogalmaz meg véleményt, amely tényeken alapul. Hivatkozott arra, hogy egyértelműen kiderül a cikkből az átlag olvasó számára, hogy a felperes nem volt peres fél, azonban közszereplő lévén a tűrési kötelezettsége tágabb körben. Utalt arra, hogy amennyiben egy vékony ténybeli alap megalapozza, hogy valaki kapcsolatba hozható egy gazdasági társasággal, akkor az köthető az illető személyéhez. Hangsúlyozta, hogy a felperes ügyvezetője volt a cégnek, ahol közeli hozzátartozója tulajdonos volt, az irányítás pedig nem feltétlen a tulajdonviszonyokra vonatkozik. E körben is vitatta felperes keresetességét.
- [4] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül az **internetes oldal** internetes hírportálon a sérelmezett tartalomhoz hasonló módon és terjedelemben - a címlapon önálló közleményként a sérelmezett internetes sajtóközleménnyel megegyező betűmérettel és tördeléssel megjelenítve időtartamban mindaddig, amíg az **internetes oldal** honlapon a cikk elérhető, de legalább 60 napig, valamint a sérelmezett cikk címe alatt jól látható keretben elhelyezve a sérelmezett cikkben használt betűmérettel és tördeléssel, időtartamban mindaddig, amíg a helyreigazítani kért cikk elérhető, de legalább 60 napig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt: „Helyreigazítás: A „**cikk címe**” című cikkben
- valótlanul állítottuk, hogy egymilliárd forint közpénz veszett oda, mert az állam lassan reagált,
 - alaptalanul tüntettük fel hamis színben azt, hogy a **társadalmi szervezet** által indított per felperes neve személyével kapcsolatos. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes neve semmilyen formában nem volt érintettje a pernek.
 - valótlanul tüntettük fel hamis színben azt a cikkben, hogy a támogatással érintett cég döntő többségében **felperes neveék** tulajdona. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes neve kívül a cégnek több száz további tulajdonosa van és a cégben meghatározó, irányítást biztosító befolyással nem rendelkezik.” Az alperes kiadóját, az képviselő-t 63.500 forint perköltség, az állam javára pedig 36.000 forint kereseti illeték megfizetésére kötelezte.
- [5] Határozatának indokolásában idézte az Smtv. 12. § (1) bekezdését, a Pp. 495. (1) bekezdését, valamint 496. § (1) bekezdését.
- Az első kifogásolt állítással kapcsolatban arra a következtetésre jutott, hogy az alperesnek a felperesi keresetességi jog hiányára vonatkozó hivatkozása azért nem helytálló, mivel már a cím azzal kezdődik, hogy „**felperes-ügy**”, ahogy a sajtó a felperessel szemben indult büntetőeljárást nevezi az utóbbi években. Így az egymilliárd forint elveszett közpénzt egyértelműen az átlag olvasó

szemszögéből vizsgálva felperes ellen indult büntetőüggyel lehet kapcsolatba hozni. A második kijelentés egyértelműen a felperes személyét hozza kapcsolatba a **társadalmi szervezet** és a **költségvetési szerv** közötti peres eljárással, mintha a vele szembeni követelés lett volna valamilyen módon a peres eljárás tárgya. A harmadik közlés tekintetében megállapította, hogy az egyértelműen arra utal, hogy a felperes tulajdonosa a cégnek. Az, hogy ezen közlést követően az egykor a felperes és felesége irányítása alatt működő cégre történik utalás, az nem rontja le a korábbi közlést, így az átlag olvasó szemszögéből nézve az szűrhető le, hogy a **Kft.** a felperes tulajdonában álló cég volt. A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdés és a 499. § (1) bekezdés, míg a jogi képviselői munkadíjról a 30/2017. (XII. 27.) IM rendeletnek megfelelően előterjesztett, megalapozottnak ítélt költségigény alapján határozott.

- [6] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett. Jogorvoslati kérelme elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult. A másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjaiban jelölte meg. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadott védekezését, mely szerint az első kifogásolt közlés tekintetében a felperesnek nincs keresetösségi joga, mivel az nem személyére vonatkozik, a másik két közlés pedig valós, az alperes által az elsőfokú eljárásban igazolt ténybeli alapokon nyugvó következtetés, azaz vélemény, amellyel szemben nincs helye a sajtó-helyreigazításnak. Hangsúlyozta, hogy a „**felperes-ügy**” megjelöléshez nem kizárólag a felperes személyéhez köthető büntetőügy társulhat, hanem a perbeli **név**-ekkel kapcsolatban megjelent egyéb hatósági ügyek is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette az Smtv. 12. § (1) bekezdésében és a PK 15. számú állásfoglalásában meghatározott, a helyreigazító közlemény tartalmával kapcsolatos szabályokat, amikor olyan közlemény közzétételét rendelte el, amelyből nem tűnik ki, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ezekhez képest melyek a való tények.
- [7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényeket helyesen értékelve és a jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazva hozta meg ítéletét. Hangsúlyozta, hogy a „**felperes-ügy**” megjelölés félrevezető, azt az üzenetet közvetíti az olvasó felé, hogy a felperes személyes érintettségével folyó büntetőügyről van szó. A keresete második petitumi pontja kapcsán kiemelte, hogy a kifogásolt mondatból egyértelműen az tűnik ki, hogy a hivatkozott peres eljárás a felperessel kapcsolatban indult, hamis színben tünteti fel a **társadalmi szervezet** által indított perben hozott ítéletet. A harmadik kifogásolt közlés egyértelműen arra utal, hogy a felperes a kizárólagos tulajdonosa a **Kft.**-nek, azonban az több száz magánszemély és jogi személy tulajdonában van.
- [8] A fellebbezés alapos.
- [9] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján az erre irányuló fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta. Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a kereset elbírálása szempontjából relevanciával bíró jogszabályokat maradéktalanul felhívta. A felperes másodlagos kérelmével kapcsolatos indokait nem fejtette ki, a rendelkezésre álló iratok alapján sem merült fel olyan eljárási szabálysértés, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, ezért a másodfokú bíróság azt vizsgálta a felperes által megjelölt felülvizsgálati

jogkörben eljárva, hogy indokolt-e az ítélet megváltoztatása.

A másodfokú eljárás során a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján bizonyítás eredményeképpen a tényállás módosításának, kiegészítésének indoka nem volt. A megállapított tényekből azonban a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont alapján eltérő jogi következtetéseket vont le az alábbi okokból.

[10] Az elsőfokú bíróságnak a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásában kifejtett, a közlemények tartalmával kapcsolatos, az ítélezési gyakorlat számára iránymutató vizsgálati szempontokat kellett figyelembe vennie. Ezek szerint a kifogásolt közleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra. A jogosult megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot a jogsértés megállapítására. A véleménynyilvánítás körében sem az értékelés, bírálat, sem pedig a társadalmi, gazdasági, politikai, tudományos vagy művészeti vita önmagában nem lehet a jogsértés megállapításának az alapja. Figyelemmel kellett lenni arra is, hogy a felperes politikus, a cikk témája pedig közérdekű ügy, annak fókuszában az áll, hogy **társadalmi szervezet** és a Magyar Állam közötti per jogerősen, a **társadalmi szervezet** pernyertességével befejeződött. Annak tárgya a felperes volt cégével szembeni követeléssel összefüggő közérdekű adatok kiadása volt. A felperes azt sérelmezte, hogy a cikkben úgy fogalmaznak, hogy „**felperes-ügy**” és „**felperes-cég**”, személyét a **társadalmi szervezet** által kezdeményezett perrel összefüggésbe hozták.

[11] Nem értett egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon értelmezésével, hogy a címben szereplő „**felperes-ügy**” kifejezés egyértelműen azt jelzi, hogy a cikk a felperes ellen indult büntető ügyről szól, illetve arról, hogy az kapcsolatba hozható az egymilliárd forint elveszett közpénzzel. A cím tartalma szerint ahhoz a cikkben szereplő - a felperes által sem vitatott - tényállításhoz kapcsolódik, azzal együtt értelmezhető, hogy az állam pervesztes lett a **társadalmi szervezet** által vele szemben indított perben, annak következményét hangsúlyozza. Semmi nem támasztja alá azt a felperesi álláspontot, hogy a sajtó a „**felperes-üggyel**” kizárólag a felperes ellen évek óta folyamatban lévő büntetőeljárást azonosítja. Tény, hogy a felperes politikus, országgyűlési képviselő, aki - többedmagával - egy olyan ügyben vádlott, amelyben különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt emelt vádat a **név2** Főügyészség, ugyanakkor ezen büntetőügy nagy érdeklődésre számot tartó volta, a vádban megfogalmazott vagyoni hátrány nagysága, illetve a vádlottak nagy száma nem teszi kizárólagossá, hogy csak ezen üggyel kapcsolatban legyen említendő a „**felperes-ügy**” kifejezés. Helytállóan hivatkozott az alperes fellebbezésében arra, hogy a sérelmezett kifejezés egyéb hatósági ügyekhez is társulhat, amelyek alakulását a közügyeket követő átlag olvasó évek óta nyomon követheti, ezért számára nyilvánvaló, hogy a szavak általánosan elfogadott jelentése, valóságos tartalma szerint, valamint a cikk szövegkörnyezetére is figyelemmel a kifogásolt cím nem egy konkrét büntetőügyre utal, hanem a felperes érintettségét hangsúlyozva kívánja a figyelmet felhívni az írás tartalmára. A felperes érintettsége ugyanakkor nem vitatható abban a **Kft.**-ben sem, amelyet az írás „**felperes-cégnek**” aposztrofál. A felperes keresetének második és harmadik pontjában is arra hivatkozott, hogy a cikk hamisan sugallta és keltette azt a látszatot, hogy a cég kizárólag az ő tulajdona lenne. Ilyen tartalmú tény állítása az írásban nem szerepel, sugalmazás pedig helyreigazítás tárgyát nem képezheti. Amennyiben a felperes ügyvezetője, valamilyen mértékben tulajdonosa egy gazdasági társaságnak - függetlenül attól, hogy a tulajdonosi szerkezet időközben milyen módon változott -, akkor azzal kapcsolatba hozható. Ez a kapcsolat nem függ attól, hogy a cégben a felperesnek döntő befolyása van-e vagy sem, az érintettség - amely felperes által sem vitatottan a hozzátartozóján keresztül is megállapítható - az átlag olvasó számára nem azt jelenti, hogy a kft. a felperes

kizárólagos tulajdona vagy az kizárólagos vezetése alatt áll, hanem azt, hogy a cégben - akár az alapítása, akár a működése során - tevékenységet végzett. Jelen perben a felperes sem hivatkozott arra, hogy a céggel soha ne került volna kapcsolatba, csupán azt sérelmezte, hogy az ő nevével fémjelzett gazdasági társaság egyértelműen arra utal, hogy annak ő is a tulajdonosa. Figyelemmel arra, hogy a híradásban szereplő céggel a felperes egyértelműen kapcsolatba hozható nem kifogásolhatja, ha az ezen cégről való híradások kapcsán személyét megemlítik.

- [12] Nem helytálló ugyanakkor az az alperesi hivatkozás, hogy a felperesnek az első és a harmadik kereseti kérelem tekintetében nincs keresetőségi joga. Ennek értékelése során minden közlést a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalásában foglaltak szerint kell vizsgálni: sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sérelmezett közlemény - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető. Ebből következően felperes neve akkor is érvényesíthet sajtó-helyreigazítás iránti igényt, ha a kifogásolt közlés ugyan nem egyértelműen rá vonatkozik, azonban a sajtóközlemény tartalmából kitűnik, hogy a közlésben megfogalmazottakkal kapcsolatba hozható.
- [13] Arra azonban helytállóan hivatkozott az alperes, hogy a kereseti kérelemben meghatározott közlemény az Smtv. 12. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek nem felelt meg. Az alperes más sajtószervben megjelentekről tudósított, ezért felelőssége a híresztelés körében állhat fenn. A közlemény megjelenési módjában az eredeti cikkhez hasonló kell legyen. Nincs indoka annak, hogy a helyreigazító közlemény teljes egészében a címlapon és az eredeti hír mellett is megjelenjen, ráadásul a 60 napos időtartam sem indokolt. A „valótlanul tüntettük fel hamis színben” és az „alaptalanul tüntettük fel hamis színben” megfogalmazásból pedig nem tűnik ki, hogy mely valós tényeket tüntetett fel az alperes hamis színben.
- [14] A kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.
- [15] Az alperesi jogi képviselői munkadíjat a másodfokú eljárásban pervesztes felperes a Pp. 82. § (2) bekezdése szerint, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személynek, az képviselő-nek megfizetni. Az elsőfokú eljárásban az alperes költségjegyzéket nem terjesztett elő, így a Fővárosi Ítéltábla mellőzte az erről való döntéshozatalt.
- Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a Pp. 364. § alapján irányadó Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. módosításáról szóló 2020. évi CXIX törvény 6. § által módosított a Pp. 81. § (5) bekezdésre figyelemmel köteles a felperes a másodfokú eljárásban felmerülő ügyvédi munkadíj megfizetésére, amelynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.
- [16] A másodfokú eljárásban az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése alapján 48.000 forint fellebbezési illeték merült fel, amelynek megfizetéséről - a le nem rótt 36.000 forint kereseti illetékkal együtt - a másodfokú bíróság a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2021. február 9.

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.. Kovaliczky Ágota s.k.. Kovács Helga s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró